

Unitat 4. Entre teles

Roba	Roba íntima	Complements	Colors	Altres
Els pantalons	Els calcetins	Els guants	Lila	El davantal
La falda	Les calces	La bufanda	Morat/morada	La butxaca
La brusa	Els peücs	El mocador	Roig/roja	La màniga
La camisa	Les bragues	La corretja	Vermell/vermella	El barnús
La camiseta	Els calçotets	El cinturó	Blau/blava	El trau
La samarreta	L'eslip	Els tirants	Rosa	La cremallera
El vestit	Els sostenidors	Els botons de puny	Ocre	De coll alt
La granota	El camisó	El barret	Carabassa	Folrat
La disfressa	El pijama	La gorra	Castany/castanya	Cosit
L'uniforme	El banyador	El casc	Verd/verda	Descosit
El jupetí/l'armilla	Calçat	Les ulleres	Negre/negra	Esgarrat
El jersei	Les sabates	Les arracades	Gris/grisa	Esfilagarsat
L'abric	Les sabatilles	La bossa de mà	Groc/groga	Foradat
La gavadina	Les espadenyes	La polsera	Blanc/blanca	Descolorit
Verbs	Els mocasins	El braçalet	Característiques	Tenyit
Posar	Les botes	El collar	Fosc/obscur	Apedaçat
Llevar	Els socs	La corbata	Clar/clara	Fil i agulla
Vestir	Les sandàlies	El paraigua	Cridaner/cridanera	De pell
Desvestir/despullar	Les xancletes	El rellotge	Lluent	De llana
Portar/dur			Mat	De vellut
Cordar				De cotó
Descordar				
Emprovar				
Acurtar				
Allargar				

4.1 Les peces de vestir

4.1.1 Llegiu el text següent i després el comentarem:

L'ETIQUETA

Quan el xaval diu que vol comprar-se uns pantalons, no són uns pantalons el que es vol comprar sinó una etiqueta.

El bon pare i la bona mare acudeixen amb l'adolescent a les botigues de joves i se'n fan creus. Observen detingudament els gèneres, els sospesen, els palpen i jurarien que aquelles teles són les mateixes que es posaven els llauradors vint anys abans per regar l'horta i els pastors per cuidar les cabres a la muntanya. No obstant això, als joves, no els importa. Els pantalons que volen comprar-se no tenen res a veure amb la qualitat, han de tenir una etiqueta de renom i que lluisca al cul. La marca primer que la qualitat. I tots vestits iguals: des dels Estats Units fins a França.

4.1.2 Què en penseu? Considereu que arreu del món, tothom vist igual?

4.1.3 ✍ Substitueu el dibuix per la paraula corresponent en el text que teniu a continuació:

ANEM DE REBAIXES

Quan arriben les rebaixes, sembla que tots ens tornem bojós i ens llancem de cap a la recerca d'aquells o d'aquell que tanta il·lusió ens fa comprar-los. Jo tampoc no en sóc una excepció. En les últimes rebaixes em vaig dedicar a comprar compulsivament; de fet, he omplert els armaris de gom a gom. Aquest és el relat de dos dies bojós.

El primer dia, un dissabte al matí, em vaig alçar prompte per arribar dels primers a la botiga i poder triar la millor roba. Vaig tenir bastant sort, ja que em vaig comprar els pantalons que desitjava (d'un blau molt bonic), uns de color groc clar (i amb uns dibuixets molt suggeridors), uns quants parells de molt discrets, i unes marrons. Vaig buidar la cartera, però me'n vaig tornar satisfet a casa.

El segon dia, un dimarts de vesprada, no vaig poder resistir la temptació i vaig tornar a eixir al carrer. Aquell dia, em vaig comprar: una blava, dues d'un verd pastel, unes de color roig fosc i una preciosa també blava i roja. Però no va acabar aquí la compra. Vaig pensar que havia de justificar tanta despesa i, per tal d'evitar les crítiques, vaig decidir regalar a la meua dona una amb sanefa, un de seda natural i un a joc amb la falda i la brusa. Vaig pensar, ingènuament, que així m'evitaria els retrets...

4.1.4 🗣 De segur que els companys i companyes de classe no vestiu de la mateixa manera, veritat? Descriviu oralment com va vestit el vostre company! Què porta, de quin color...?

4.1.5 Present d'indicatiu dels verbs *vestir*, *llevar*, *portar* i *dur*

Present d'indicatiu			
Vestir	Llevar	Portar	Dur
Jo vestisc / vist	lleve	porte	duc
Tu vestixes / vistes	lleves	portes	duus / dus
Ell vestix / vist	lleva	porta	duu / du
Nosaltres vestim	llevem	portem	duem
Vosaltres vestiu	lleveu	porteu	dueu
Ells vestixen / visten	lleven	porten	duen

4.1.6 ✍ Completeu els buits següents amb les formes verbals corresponents:

- Joana _____ (PORTAR) una camisa blava i verda molt cridanera.
- Els meus pares _____ (VESTIR) sempre de manera molt elegant.
- Jo sempre em _____ (VESTIR) molt ràpidament perquè sempre m'alce tard.
- El teu germà _____ (DUR) un pentinat que m'agrada! On s'ha tallat el cabell?
- Júlia, Pere i jo _____ (PORTAR) ara la beguda a la festa.
- Els cuiners sempre _____ (DUR) un barret per motius d'higiene.
- Nosaltres tres sempre _____ (VESTIR) de manera alegre i acolorida.
- La secretària _____ (PORTAR) un abric foradat perquè es va enganxar amb el mànec de la porta.
- Jo sempre _____ (DUR) en la bossa de mà un paquet de mocadors.
- Qui _____ (PORTAR) aquesta colònia tan agradable?
- Vosaltres us _____ (VESTIR) de pallsos tots els anys?

4.1.7 🗣 Me'n vaig de viatge i... Poseu-vos en cercle, una persona pronuncia la frase *Me'n vaig de vacances*. A continuació, diu quina peça de roba o complement s'emporta i el company que té al costat ha de repetir la frase i l'objecte que s'ha dit, i afegir-ne un de nou. Així, un darrere de l'altre fins que algú s'equivoque. Qui sàpia més lèxic ho tindrà més fàcil... Ànim!

4.1.8 🗣 A continuació, us passaran unes làmines amb uns personatges ben diversos. Descriviu com van vestits i com són (alt, baix, simpàtic...). Podeu utilitzar els adjectius que vam veure en el tema 2.

4.1.9 ✂ Poseu el nom que correspon a cada peça de roba:

4.1.10 Llegiu el text següent i després el comentarem:

El vestit nou de l'emperador

Semps era temps hi havia un sastre ambulat que un bon dia es va trobar en un país estranger. Actualment, els sastres que van d'un lloc a un altre normalment no es fan notar massa i procuren no sobrepassar les normes locals de decència. Aquell sastre, però, era tan sociable com deficient en el decòrum i, prompte, va ser a la taverna del poble i abusava de l'alcohol, i envaïa l'espai personal de les cambres i explicava històries plenes de prejudicis: sobre recollidors de cartrons, netejaparabrises i altres treballadors i treballadores no especialitzats.

El company hostaler es va queixar a la policia, que va venir, va agafar el sastre i el va arrossegar davant de l'emperador. Com era de suposar, tota una vida creient en la legitimitat absoluta de la monarquia i en la inherent superioritat de les persones masculines havia convertit l'emperador en un tirà presumit i amb una evident discapacitat cultural. El sastre va adonar-se d'aquestes característiques i va decidir aprofitar-se'n. L'emperador li va dir:

—Tens res a demanar abans que t'expulse per sempre més del meu reialme?

El sastre li va contestar:

—Només voldria que Sa Majestat em concedira l'honor de dissenyar-li un nou vestuari reial. Tinc una roba especial, tan especial i delicada que només la poden veure certes persones, la classe de persones que us agradaria tenir al vostre reialme: persones políticament correctes, moralment virtuoses, intel·lectualment astutes, culturalment tolerants, i que no fumen, no beguen, ni els facen gràcia els acudits sexistes, ni miren massa la tele, ni escolten música *country*, ni facen xulles torrades.

Després de pensar-s'ho molt, l'emperador li va concedir el desig. El va afalagar la idea feixista i/o testosterònica que l'imperi i els/les seus/seues habitants existien només perquè ell es poguera lluir. Això del vestit seria com tenir per muller Pamela Anderson però multiplicat per cent mil.

Evidentment, aquella suposada roba tan excepcional no existia. Anys de viure fora de la societat normal havien forçat el sastre a desenvolupar un codi moral propi, que en aquest cas l'obligava a estafar i fer avergonyir l'emperador en nom de tots i totes els artesans i les artesanes independents. Així, treballant amb diligència, va aconseguir fer creure a l'emperador que tallava i cosia peces de roba que, en el més estricte sentit objectiu de la realitat (i sense ànim ni intenció de menysprear-les), no existien.

Quan el sastre va anunciar que havia enllestit el tema indumentari, l'emperador es va contemplar al mirall, amb els mantells nous. Allà dret, nu com el dia que va nàixer, es podia observar com tots aquells anys explotant sense pietat la gent del camp li havien convertit el cos en una desagradable massa de carn fofa i blanquinosa. Evidentment, l'emperador també se n'adonava, però feia com si realment veuera els mantells preciosos i políticament correctes. Per lluir la seua nova esplendor, va ordenar que l'endemà hi haguera una desfilada.

L'endemà al matí, tots i totes van arreglar-se als carrers, a punt per a la gran desfilada. Havia corregut la veu que el nou vestit de l'emperador només el podien veure les persones sense prejudicis i amb una vida sana, i homes i dones hi anaven decidits i decidides a ser més correcte o correcta que el veí o la veïna.

La desfilada va començar amb gran pompa. L'emperador passejava carrer avall la seua figura pàl·lida, botida i patriarcal, i la gent feia grans "oh!" i "ah!" davant del seu vestit nou, excepte un nen que va cridar:

—L'emperador va despullat!

La desfilada es va aturar. L'emperador es va aturar. La multitud es va quedar en silenci, glaçada, fins que un llaurador ràpid de reflexos va cridar:

—No! No va despullat. Simplement, l'emperador dóna suport a un estil de vida amb opció a vestir-se o no.

De la gentada va sorgir un *bravo!*, i homes i dones van començar a traure's la roba i a ballar al sol, tal com hauria volgut la mare Natura. Des d'aquell mateix dia, al país hi va haver la possibilitat d'anar vestit o no, i el sastre, privat del seu mitjà de subsistència, va recollir fil i agulla i mai més se'n va sentir parlar.

James Finn Garner, *Contes per a nens i nenes políticament correctes*,
Quaderns Crema, Barcelona, 1997 (adaptació)

4.1.11 Coneixeu el conte tradicional? En què canvia?

4.1.12 Penseu què sabeu sobre la moda. Escriviu-ne 5 frases. Podeu comentar els inconvenients, els preus, la preferència per la comoditat o per les textures, els colors, etc.

4.1.13 Llegiu aquesta enquesta i contesteu-la

Ets un bon client?

1. Entres en una botiga per:

- a) Necessitat.
- b) Curiositat.
- c) Obligació.
- d) Caprici.

2. El banyador que portes el vas adquirir:

- a) Fa set o vuit anys. Te'l van regalar.
- b) Ahir a la vesprada. Era tan bonic!
- c) Enguany no has anat a la platja perquè no has trobat cap banyador que t'agrade.
- d) Quan van aparèixer els nous models de la temporada.

3. Per comprar un parell de sabates tardes més o menys:

- a) Depén del que tarde a claudicar el venedor per rebaixar el preu.
- b) El temps d'emprovar-te tots els parells del teu número, l'inferior i el superior —per si de cas— un mínim de dues vegades en cinc o sis botigues.
- c) Mitja hora.
- d) Gens. Sempre compres el mateix model, del mateix color, a la mateixa sabateria i sempre en tenen un parell de guardades per a tu.

4. Quan et porten el compte del restaurant:

- a) Traus la calculadora i repasses tots els preus amb l'esperança de detectar un error (al teu favor).
- b) Tires la VISA sobre la factura sense apartar els ulls del teu acompanyant.
- c) Crides al cambrer i li discuteixes el preu amb un to un pèl elevat. No se sap mai. De vegades funciona.
- d) T'esborrones i pagues.

5. Quan vas de viatge, quin tipus de record sols adquirir?

- a) La imatge inesborrable que guardaràs per sempre en la memòria.
- b) Un fum d'objectes xicotets i, generalment, inútils que has anat comprant, botiga a botiga, regatejant-ne el preu fins esgotar el botiguer. Molts els has aconseguit debades.
- c) Les tovalloles i el cendrer de l'hotel.
- d) Un objecte decoratiu que allà vas trobar preciós i ara no saps on posar.

6. El preu que indica el venedor és:

- a) El que has de pagar.
- b) Un senyal de prohibició.
- c) El punt de partida d'un intercanvi de parers sobre l'import final.
- d) Un factor més a tenir en compte a l'hora de prendre la decisió de comprar.

7. Quin és l'ordre de les teues prioritats a l'hora d'adquirir un producte?

- a) Necessitat—qualitat—preu.
- b) Preu—qualitat—necessitat.
- c) Preu—preu—preu.
- d) Color? Disseny? Preu? Mida?

8. Una botiga és per a tu:

- a) Un camp de batalla.
- b) Un laberint.
- c) El castell del terror.
- d) Un expenedor automàtic.

9. Quan un botiguer somriu és:

- a) Perquè és amable.
- b) Perquè t'acaba de prendre el pèl.
- c) Perquè li agrada la seua faena.
- d) Perquè et repta a un pols.

RESULTATS

(comproveu les respostes de la pàgina anterior: segons la lletra de la majoria de contestacions, sereu d'un grup)

a) Has fet de l'intercanvi comercial el motiu de la teua vida. Has après que sense escrúpols i amb paciència pots arribar a estalviar algun dret i, a més amargar l'existència als teus enemics naturals: el gremi dels botiguers.

b) Compres per necessitat, busques, compares i adquireixes allò que trobes millor, d'acord amb les teues necessitats i l'estat del teu compte corrent.

c) Ets un dubte amb cames, pateixes i fas patir, no tens criteri ni capacitat de decisió, ets el terror de les botigues i probablement t'ho hauries de fer mirar.

d) Els teus diners són víctimes d'un curiós fenomen físic: se senten atrets poderosament per la teua cartera. Hi ha qui diu injustament que les víctimes d'aquest fet natural són ronyosos, avars o garrepes.

Jana Tries, *Avui Diumenge*, 1998 (adaptació)

	1	2	3	4	5	6	7	8	9
a	b	d	a	d	d	b	b	a	b
b	c	a	c	c	a	d	a	c	d
c	d	c	b	a	c	a	d	d	c
d	a	b	d	b	b	c	c	b	a

4.2 Indefinites

<i>Determinants</i>	<i>Pronoms</i>
algun, alguna, alguns, algunes <i>He d'anar algun dia a París.</i>	algú <i>Algú li dirà alguna cosa, no?</i>
altre, altra, altres <i>No hi ha cap altra opció.</i>	altre, altra cosa <i>Busca'n un altre.</i>
cada <i>Cada home pensa diferent.</i>	ningú (cap persona) <i>Ningú no va venir a classe.</i>
cadascun, cadascuna (cada un, cada una) <i>Vaig parlar amb cadascun dels veïns.</i>	cadascú (cada u) <i>Cadascú que diga la seua.</i>
mateix, mateixa, mateixos, mateixes <i>Van nàixer el mateix dia.</i>	res (cap cosa) <i>No vull res de tu.</i>
qualsevol <i>Qualsevol dia se'n va de casa.</i>	qualsevol <i>Qualsevol pot equivocar-se.</i>
tot, tota, tots, totes <i>Tota pedra fa paret.</i>	
un, una, uns, unes <i>És una persona molt intel·ligent.</i>	

4.2.1 ✎ Completeu el diàleg següent amb els indefinits que us proposem:

una, mateix, tot, altra, alguna, mateixa, algun

—Hola, bon dia.

—Hola, puc fer _____ cosa per vosté?

—Sí, voldria veure _____ jersei amb ratlles?

—És clar, en tenim de moltes classes.

—Necessite que siga de bona qualitat.

—*Si em permet, puc indicar-li _____ peça única que acabem de rebre de Barcelona: la relació preu/qualitat és immillorable.*

—El preu i la qualitat són importants.

— És aquest el jersei que vosté busca.

—M'agrada, m'agrada. Però no té més jerseis de la _____ textura?

—Crec que sí, espere's un momentet i vaig al magatzem per mirar-ho. Però crec que _____ el que queda és xicotet per a vosté. De tota manera, puc mirar-ho en

l'_____ botiga que tenim molt prop d'ací, en aquest _____ carrer.

—No es preocupe, ja vindré la setmana pròxima. Moltes gràcies. Adéu!

—Adéu!

